Regio Deal Veluwe: werken aan een veerkrachtige Veluwe

Partijen:

1. de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mevrouw drs. C.J. Schouten, hierna te noemen: LNV;
2. de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw drs. K.H. Ollongren, hierna te noemen: BZK;
3. De minister van Justitie en Veiligheid, de heer F.B.J. Grapperhaus, hierna te noemen: JenV;
4. De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer, hierna te noemen: EZK;
5. De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, mevrouw S. van Veldhoven - Van der Meer, hierna te noemen: IenW;

   Partijen genoemd onder 1 tot en met 5 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna samen te noemen: het Rijk;

6. De provincie Gelderland, dan wel voor zover het bestuursbevoegdheden betreft, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordig door de heer P. van 't Hoog, gedeputeerde, hierna te noemen: "provincie Gelderland".

De partij genoemd onder 6. handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Betrokken organisaties
Bij de Regio Deal Veluwe zijn ook de volgende organisaties betrokken die deze deal ondersteunen en met Partijen samenwerken als regionale samenwerkingspartners:

- de Veluwe Alliantie;
- de stuurgroep van het Programma Vitale vakantieparken (PVVP).

Algemene overwegingen

1. Deze Regio Deal is tot stand gekomen tijdens de coronapandemie. De context waarin deze Regio Deal tot stand is gekomen, heeft betekenis gehad voor de wijze waarop Partijen gezamenlijk tot een uitwerking van de Regio Deal zijn gekomen. De verschillende stappen op weg naar deze Regio Deal zijn anders geweest, doordat Partijen elkaar niet in persoon hebben kunnen zien en spreken en bijeenkomsten en werksessies online en telefonisch plaats hebben moeten vinden. Partijen onderstrepen het belang van commitment en draagvlak bij alle betrokken stakeholders van de Regio Deal, zowel in de Regio als bij het Rijk. Partijen hechten hier onverminderd aan en hebben daarom gezamenlijk extra oog voor het borgen van dit commitment en het draagvlak tijdens de uitvoeringsfase van deze Regio Deal. Juist in deze

ingewikkelde tijd vinden Rijk en Regio het van groot belang om gezamenlijk te investeren in en een impuls te geven aan de brede welvaart en het toekomstperspectief van bewoners en bedrijven in de regio. De drie Planbureaus wijzen in hun briefadvies aan het kabinet d.d. 28 mei 2020 op de noodzaak om als gevolg van de coronapandemie te blijven werken aan brede welvaart en daarbij ook oog te hebben voor regionale verschillen. Uitvoering van deze Regio Deal kan daarmee bijdragen aan gewenst herstel.

2. Het kabinet Rutte III erkent dat elke regio uniek is. Regio's hebben verschillende kenmerken waardoor elke regio behoefte heeft aan een eigen aanpak en afweging bij het aanpakken van de regionale opgave. De verschillende krachten en uitdagingen die specifiek zijn voor een regio vormen de basis voor een regionale opgave om de brede welvaart, leefbaarheid en economische kracht te bevorderen.
3. De regionale opgave heeft een meervoudig karakter en vergt een integrale aanpak op de verschillende opgaven. Doel is om door verschillende beleidskolommen heen te werken. Verder heeft de regionale opgave een gebiedsoverstijgende impact, waardoor inzet op rijksniveau nodig is, maar die ook zorgt voor een vliegwieleffect.
4. Regio Deals hebben tot doel om de regionale opgave aan te pakken. Hierbij wordt samen gewerkt tussen vakdepartementen, decentrale overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Voor deze regionale opgaven stelt het kabinet middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waaruit Regio Deals worden gefinancierd tussen het Rijk en de regio. Ook vanuit de regio zelf wordt gezorgd voor financiering (regionale publieke en private cofinanciering). Ter onderstreping van hun partnerschap hebben Rijk en Regio als vertrekpunt dat de rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale publieke cofinanciering. De middelen uit de Regio Envelop dienen verder als vliegwiel voor extra investeringen in de regionale ontwikkeling zodat uiteindelijk vanuit de regio nog meer financiering wordt ingezet voor de aanpak van de regionale opgave.
5. Deze integrale en gezamenlijke aanpak met bijbehorende financiering van zowel Rijk als regio is het onderscheidende karakter van de Regio Deals ten opzichte van reguliere beleidsinstrumenten.
6. Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het einde, maar slechts het begin van de samenwerking.
7. De bijdragen uit de Regio Envelop zijn bedoeld als een tijdelijke en eenmalige impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen geborgd moeten zijn.
8. Regio Deals gaan om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de in de regionale opgave gestelde ambities en doelen te bereiken. Regio Deals leveren daarmee een bijdrage aan welvaart in brede zin.
9. De in de Regio Deal gemaakte wederzijdse afspraken over ambitie, doelen, beoogde resultaten en inzet en aanpak zijn in gezamenlijk overleg en met onderlinge overeenstemming tussen Rijk en Regio tot stand gekomen.

10. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals derde tranche worden door LNV beschikbaar gesteld als een specifieke uitkering op grond van de Regeling specifieke uitkering Regio Deals derde tranche.

Deel 1 Aanleiding en inhoud Regio Deal

Specifieke overwegingen

Aansluiting bij regionale beleidsdoelen, programma's of actieplannen
De belangrijkste beleidsdoelen voor de Veluwe liggen vast in de volgende documenten:

- Samen voor Gelderland; Coalitieakkoord 2019 – 2023 (provincie Gelderland), gericht op onder meer:
  a. goed bestuur, veiligheid en handhaving, waaronder bestrijding van ondermijnende criminaliteit;
  b. energietransitie, klimaat en klimaatadaptatie;
  c. recreatie en toerisme waaronder de Veluwe als recreatief Topgebied en revitalisering en transformatie van vakantieparken;
  d. natuur en landschap; onder andere bevorderen van biodiversiteit, natuurbeheer- en herstel, (recreatie)zonering en beperking uitstoot schadelijke stoffen;
  e. stimuleren van landbouw en voedseltransitie;
  f. leefbaarheid, sociale cohesie en voorzieningenniveau in wijken en dorpen.
- Gelderse omgevingsvisie Gaaf Gelderland (provincie Gelderland) gericht op:
  a. een versnelde energietransitie;
  b. een op de toekomst toegerust klimaatbeleid;
  c. een innovatief circulair beleid;
  d. een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
  e. efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid;
  f. een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat;
  g. een duurzaam en divers woon- en leefklimaat.
- Contouren Gelderse Maatregelen Stikstof 2019-2023 (provincie Gelderland), gericht op:
  a. het terugdringen van de stikstofdepositie
- Veluwe Agenda 2030 (Veluwe Alliantie), gericht op:
  a. in stand houden en versterken van natuur, landschap en erfgoed op de Veluwe;
  b. streven naar excellente gastvrijheid en een gezonde vrijetijdseconomie;
  c. versterken van de betrokkenheid van bewoners.
- Programmaplan Vitale vakantieparken 2019-2022 (coalitie Vitale Vakantieparken), gericht op:
  a. het realiseren van een toekomstbestendig aanbod van vakantieparken, dat een sterke schakel vormt in het toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe. Dan gaat het om kwaliteit, diversiteit, duurzaamheid, leefbaarheid, veiligheid en beheer;
  b. het samenwerken aan versterking en ontwikkeling van de vakantieparken door kennis te delen, het handelen af te stemmen en instrumentarium te ontwikkelen;

c. het verder ontwikkelen van inzichten over de integrale werking en acties van het programma Vitale Vakantieparken en deze delen met andere Gelderse regio's;
d. het blijven leveren van een actieve bijdrage aan de landelijke ontwikkelingen door kennis, kunde en aanpakken verder te ontwikkelen en delen met andere regio's, provincies en Rijk.

Aansluiting bij nationale beleidsdoelen of programma's

De Regio Deal Veluwe draagt bij aan diverse opgaven uit het Regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" van het kabinet Rutte III en nationale beleidsdoelstellingen, te weten:

- Versterken van de economie en innovatiekracht (mkb-actieplan), aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, vestigingsklimaat en arbeidsparticipatie (Breed offensief);
- Aanpak ondermijning door criminaliteit;
- Nationale doelen toerisme- en recreatiebeleid;
- Beleidsprogramma voor landschap: ONS (Ontwikkelen Nationale Strategie) landschap;
- Advies van de Raad voor de Leefomgeving (Waardevol Toerisme) en de focus van het Rijk om de gastvrijheidssector duurzaam verder te ontwikkelen en een goede balans te hebben tussen de lusten en de lasten;
- Interbestuurlijke Actieagenda Vakantieparken;
- Gebiedsgerichte aanpak stikstof van het Kabinet;
- Nationale klimaat en -energieopgave, inclusief het tijdig aanleveren van de regionale energiestrategie;
- Stimuleringsaanpak flexwonen;
- Circulaire economie;
- Mobiliteit om te komen tot een slim en duurzaam vervoerssysteem;
- IBP Vitaal Platteland;
- Natura2000-beleid;
- Programma Natuur (samenwerking LNV en provincies) en Uitvoering Natuurpact 2013.

Urgentie

Op de Veluwe zijn veel functies met elkaar verweven. Dat speelt overal in het dichtbevolkte Nederland. Maar op de Veluwe botsen de belangen wel heel krachtig. De biodiversiteit op de Veluwe blijft achteruitgaan. De natuur die de Veluwe zijn karakter en zijn aantrekkingskracht geeft wordt ernstig bedreigd. De stikstofdepositie op het gebied is te hoog. De economische activiteiten in het gebied, (landbouw, mobiliteit, maar ook recreatie) produceren tezamen te veel stikstof. De recreatiedruk op de Veluwe wordt groter. De miljoenen bezoekers zijn belangrijk voor de regionale economie, maar belasten ook natuur en leefbaarheid. Voortgaande groei van recreatie en toerisme vraagt om maatregelen om de recreatiedruk bij te sturen. Ondermijning en instroom van 'fout geld' vormen in toenemende mate een bedreiging voor de sociale samenhang op de Veluwe, met name op vakantieparken en bij bedrijven in het landelijk gebied. De aanpak van ondermijning kent zowel preventieve, curatieve en repressieve onderdelen. In deze Regio Deal wordt vooral de preventie van ondermijning meegenomen.

Het uitvoeren van de energietransitie op de Veluwe legt nieuwe claims op ruimte waar al strijd om wordt geleverd. Duurzame bereikbaarheid is op de Veluwe ver onder de maat. Wanneer nu niet wordt gekozen voor betere oplossingen dreigt stagnatie en neergang voor belangrijke economische functies in het gebied en komt de 'Brede Welvaart' voor bewoners, ondernemers en bezoekers op de Veluwe in gevaar.

Waarom rol voor het Rijk?
Het kabinet zet zich in om een gezonde, veilige en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving in balans te brengen met gewenste ontwikkelingen en het versterken van het duurzaam verdienvermogen. Inzet van het Rijk is op de Veluwe nodig omdat de aanpak van de opgaven investeringen vraagt die de draagkracht van de regio te boven gaat. Zo is het spanningsveld tussen verschillende functies als biodiversiteit, toerisme & recreatie, landbouw, mobiliteit, landschap en groter dan op andere plaatsen in Nederland. Op de Veluwe botsen de belangen heel krachtig. Op de droge zandgronden is de natuur gevoeliger voor verzuring, de aanwezigheid van intensieve veehouderij nabij natuurgebieden heeft een grote impact. Veel agrarische ondernemers voelen zich door alle regels beperkt in hun bedrijfsvoering. Tegelijkertijd is de recreatiedruk op delen van de Veluwe erg groot, terwijl er ook nog plek moet worden gevonden voor duurzame energie. De fraaie landschappen die de ecologische en economische basis van het gebied vormen worden bedreigd. De belangen raken feller met elkaar in strijd. Rijk en Regio moeten nu komen tot betere oplossingen anders dreigt stagnatie en neergang voor belangrijke economische functies in het gebied en komt de 'Brede Welvaart' voor bewoners, ondernemers en bezoekers op de Veluwe in gevaar.

De zojuist genoemde belangrijke maatschappelijke thema's vereisen een bestendige en gezamenlijke inspanning van en partnerschap tussen Rijk en Regio. Met name de problematiek rondom stikstofdepositie, biodiversiteit, ondermijning en illegale huisvesting van sociaal zwakkeren kennen ook aspecten op nationaal niveau die de opgave in de regio te boven gaan. De samenwerking tussen het Rijk en de Regio in deze Regio Deal biedt de kans om belangrijke stappen vooruit te zetten bij het oplossen van deze complexe problematiek op regionale schaal.

Aanpak binnen de Veluwe
Bij de realisatie van de Regio Deal Veluwe is een groot aantal regionale partners betrokken. Zij werken samen in de Veluwe Alliantie en in het Programma Vitale Vakantieparken (PVVP).

De Veluwe Alliantie werkt aan de Veluwe Agenda – Veluwe op 1. Via de Regio Deal Veluwe wordt bijgedragen aan de realisatie van de Veluwe agenda. Meer dan veertig verenigingen, organisaties, instellingen en overheden op de Veluwe hebben zich verenigd in dit samenwerkingsverband. Vanuit de overheid participeren alle 21 Veluwse gemeentes en de provincie Gelderland.

Binnen het PVVP werken elf Veluwse gemeenten en de provincie Gelderland samen. Zij willen een divers en kwalitatief goed aanbod van vakantieparken realiseren, dat een sterke schakel vormt in het hele toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe. Om deze ambitie waar te maken werken de gemeenten en de provincie Gelderland samen met recreatieondernemers en vele andere betrokkenen aan: Innovatie, Herstructurering en Veiligheid & Leefbaarheid.

De provincie treedt op als de regionale partij bij de Regio Deal Veluwe. De provincie doet dit met ondersteuning van de Veluwe Alliantie en het partneroverleg Vitale vakantieparken. In een separate samenwerkingsovereenkomst leggen zij de wijze van regionale samenwerking en besluitvorming nader vast.

De uitvoering van de Regio Deal Veluwe wordt geregisseerd door een Regionale Regiegroep. Daarin werken de provincie Gelderland, de Veluwe Alliantie, het PVVP en een vertegenwoordiger van de Veluwse gemeenten samen.

Samenwerking Rijk - Regio
Voor de uitvoering van de Regio Deal ligt het initiatief bij de Regio. Binnen de vier actielijnen worden verschillende meekoppelkansen gesignaleerd. Dit zijn kansen waar Rijksbeleid kan worden uitgevoerd dan wel worden geconcretiseerd op de Veluwe. De opgaven van Rijk en Regio vallen dan samen. Dit zijn tevens kansen voor samenwerking tussen het Rijk en de Regio. Partijen willen deze kansen ten volle benutten. Daartoe opteren Partijen voor een laagdrempelige interactie met

elkaar. Dit betreft de nu gesignaleerde meekoppelkansen en ook nieuwe mogelijkheden die zich gedurende de looptijd van de Regio Deal voordoen.

Komen het volgende overeen:

1. Ambitie, doel, beoogde resultaten en aanpak Regio Deal Veluwe

Artikel 1 – Ambitie
Partijen streven ernaar om via een integrale aanpak de economie, de leefomgeving en de natuur op de Veluwe toekomstbestendig en veerkrachtig te maken. Stip op de horizon is hierbij 31 december 2024 (periode Regio Deal), met een doorkijk naar 2025 en verder zoals ook vastgelegd in de Veluwe Agenda en het programmaplan Vitale Vakantieparken. In 2025 is de Veluwe een voorbeeldregio als het gaat om het stimuleren van de biodiversiteit en het verduurzamen van toerisme. In 2025 is de Veluwe de meest gastvrije bestemming van Nederland, waarin een hoge biodiversiteit voor flora en fauna in balans is met een unieke beleving van landschap, erfgoed, dorpen en steden. De vrijetijdseconomie is in 2025 gezond en het aanbod is optimaal gericht op de vraag van recreant en toerist. Deze missie draagt bij aan het beschermen en versterken van natuur en landschap, het verbeteren van de leefbaarheid voor de inwoners en voldoende werkgelegenheid op de Veluwe. Daarmee draagt deze aanpak bij aan versterking van de brede welvaart van burgers en bedrijven.

Artikel 2 - Doel
In de periode tot en met 31 december 2024 werken Partijen in het kader van de Regio Deal Veluwe via een integrale aanpak samen aan het veerkrachtig maken van de Veluwe door realisatie van de volgende doelen per actielijn:

Actielijn 1 – Optimaliseren ruimtegebruik op de Veluwe: binnen deze actielijn wordt door de Regio voorzien in een actieve samenwerking vanuit de Veluwe Alliantie en het programma Vitale Vakantieparken bij het beheer en herstel van de natuur, ook in relatie tot andere functies als recreatie, waaronder de vakantieparken en landbouw. Daarbij valt er veel te winnen door optimalisering van het ruimtegebruik op de Veluwe. Een herschikking en transformatie van functies maakt het mogelijk de ruimte op de Veluwe beter te benutten, te komen tot betere combinaties van functies zodat ze elkaar versterken.
Doelen van deze aanpak:

- het maken van een kwaliteitsslag bij verouderde vakantieparken en daarmee ook ondermijning door criminaliteit te voorkomen of tegen te gaan. Tevens wordt de mogelijkheid onderzocht tot verplaatsing van vakantieparken om ook zonering van recreatie en natuur mogelijk te maken;
- verbinden van versnipperde natuurgebieden, aanleg van nieuwe natuur en landschapsherstel;
- plaats maken (al dan niet tijdelijk) voor duurzame energie.

Actielijn 2a – Bestemmingsmanagement: er worden logische toegangspoorten naar de Veluwe gecreëerd, van waaruit bezoekers als vanzelf de meest gewenste routes kunnen volgen om het gebied te ontdekken. Daarmee wordt: de recreatie op de Veluwe bijgestuurd, congestie op (te) populaire locaties voorkomen en ervoor gezorgd dat kwetsbare natuur wordt ontzien. Doelen van deze aanpak zijn:

- minder recreatieve druk op kwetsbare natuurgebieden;
- minder overlast, meer leefbaarheid voor bewoners;
- behoud van belangrijke voorzieningen in het landelijk gebied (winkels, zorg, OV).

Actielijn 2b – Duurzame mobiliteit: de verduurzaming van de recreatiesector op de Veluwe versnellen via meer e-mobiliteit, gebruik deelfietsen, sightseeingroutes, shuttlediensten en een verkenning op basis van geldende wet- en regelgeving van mogelijkheden voor gebieden waar mobiliteit op basis van fossiele brandstoffen zou kunnen worden verboden c.q. beperkt, en bij

knelpunten in hoeverre aanpassing van wet- en regelgeving nodig kan zijn. De Veluwe wordt een bestemming waar bezoekers op een duurzame wijze genieten van een rijke natuur en een excellent verblijf.
Doelen van deze aanpak zijn:

- het versnellen van het aanbod en het stimuleren van duurzame mobiliteit: verduurzaming van de recreatie-gebonden mobiliteit op de Veluwe, ook via de toegangspoorten. De Veluwe biedt toeristen alternatieven waarmee ze op duurzame wijze de Veluwe gaan verkennen, zoals elektrische fietsen, deelfietsen etc.;
- realiseren van een concrete afspraak tussen stakeholders voor een groene zone in een kwetsbaar gebied.

Actielijn 3 – Hét Vakantiepark van de Toekomst. Dit initiatief wordt een vliegwiel voor ontwikkeling waar ecologische, economische en maatschappelijke opgaven in onderlinge samenhang een plek krijgen. Hét Vakantiepark van de toekomst (het Park) wordt het meest biodiverse, circulaire, klantvriendelijke, veilige, toekomstbestendige etc. park dat denkbaar is. Een fysieke én virtuele plek waar ondernemers, overheden, onderwijsinstellingen en de omgeving samenwerken. Geen museum, maar een initiatief met een toekomstbestendige bedrijfseconomische basis waar gasten verblijven en onderdeel zijn van de innovatie.

- Het Park wordt een broedplaats voor de sector waar kruisbestuiving tussen ondernemers, overheid en onderwijsinstellingen plaatsvindt. Er wordt geëxperimenteerd met nieuwe concepten en businessmodellen. Daarnaast wordt er gekeken of er met experimenteerruimte ook innovatieve oplossingen kunnen worden getest.
- Het Park staat op allerlei manieren in verbinding met de omgeving. Als onderdeel van de natuurlijke omgeving met ecologische waarden, in economische zin als werkgever, investeerder en markt, in sociale zin als ontmoetingsplaats en recreatief gebied voor de omwonenden, als onderdeel van de cultuurhistorische ontwikkeling van een plek.
- Het Park creëert waarde voor iedereen, hier en nu en straks en daar. Er wordt geëxperimenteerd met duurzaamheidsconcepten die waarde toevoegen voor de omwonenden en de omgeving, de biodiversiteit versterken en meer energie leveren dan verbruiken.

Binnen deze actielijn voorziet de Regio ten aanzien van het Park een belangrijke rol voor het programma Vitale Vakantieparken dat hiermee een belangrijke impuls kan geven aan het hoofddoel:

- het realiseren van een toekomstbestendig aanbod van vakantieparken. Om dat te bereiken wordt gewerkt aan een breed scala van maatregelen gericht op ondernemerschap, herstructurering, transformatie, duurzaamheid en veiligheid. Maar ook aan vraagstukken gerelateerd aan het wonen en de zorg voor mensen in een kwetsbare positie.

In meer specifieke zin zijn doelen van hét Vakantiepark van de Toekomst:

- versterken van biodiversiteit op en rond vakantieparken. Daarbij wordt vooral ingezet op het 'vergroenen' van vakantieparken en het vergroten van de natuurbetrokkenheid. Ervaringen van voorlopers worden benut om op te schalen.
- vergroten van circulariteit op vakantieparken: de levenscyclus van vakantiewoningen is kort. Een circulaire aanpak levert hier relatief snel winst op;
- met koploperbedrijven wordt toegewerkt naar de EU-doelstellingen: in 2030 50% circulair bouwen;
- energiecoöperatie vakantieparken: steunen van een ondernemersinitiatief rond energie, gericht op gezamenlijke inkoop en innovatieve techniek. Doel is dat parken zelfvoorzienend worden en zich ontwikkelen tot energieproducent;
- het realiseren van het meest veilige vakantiepark, zowel in het ontwerp als in de exploitatie (beheerconstructie), zodat het een buffer gaat vormen tegen het ontstaan van veiligheidsproblemen (ondermijning door criminaliteit voorkomen);
- een plek creëren om te experimenteren met nieuwe flexibele woonvormen.

Actielijn 4 – Naar een gezamenlijke agenda voor wet- en regelgeving: verkennen wat in bestaande wet- en regelgeving knelpunten zijn voor de ruimtelijke, veiligheids- en andere opgaven op de Veluwe. Indien daarvan sprake is onderzoeken of aanpassing van wet- en regelgeving nodig zou kunnen zijn. Doel van de aanpak is om op initiatief van de Regio samen met het Rijk dit scherper in beeld te krijgen. De Regio denkt aan het onderzoeken van de volgende thema's:

- voorkeursrecht gemeenten op basis van sociaal-maatschappelijke argumenten;
- regelruimte in relatie tot Natura2000-gebieden;
- controle op en regulering van uitponding;
- sterkere status van Verenigingen van Eigenaren op vakantieparken;
- sociale vraagstukken / problematiek op vakantieparken;
- afroming bestemmingswinst;
- tegengaan ondermijning door criminaliteit, aansluiting bij methodiek Ariadne, waarbij wordt gewerkt aan een gezamenlijke en gestructureerde aanpak door de regio en het Rijk bij het tegengaan van ondermijning door criminaliteit;
- vergunningen en Bibob;
- tijdelijke natuur.

Artikel 3 – Beoogde resultaten

Partijen beogen met de Regio Deal Veluwe het doel te verwezenlijken door de volgende resultaten te behalen per actielijn:

Resultaten Actielijn 1 – Optimaliseren ruimtegebruik op de Veluwe

Deze actielijn krijgt invulling aan de hand van door de Regio meerdere zorgvuldig geselecteerde projecten. Gemeenschappelijk kenmerk van deze projecten is dat door een herschikking van functies (natuur, recreatie, landbouw) en soms ook het herbestemmen van gronden de ruimte op de Veluwe beter benut kan worden. Het is mogelijk dat bij de verwerving van gronden noodzakelijk is om tot een optimale (functionele) herschikking te komen. Daar waar mogelijk zal de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken ingezet worden.
Bij de projecten wordt een doorlopende leerlijn georganiseerd om kennis en ervaring uit te wisselen, te borgen en uit te dragen.

Hierbij worden de volgende resultaten (output) beoogd:

- minimaal 5 door lokaal/regionaal betrokkenen uitgewerkte plannen (variatie in aantal projecten ontstaat door onzekerheden m.b.t. verwervingsmogelijkheden)
- Per project:
    - een op de specifieke situatie afgestemde organisatiestructuur;
    - activiteiten en projectspecifieke resultaten (zie ook artikel 4 over inzet en aanpak);
    - een uitgewerkt investerings- en verwervingsplan;
    - indien noodzakelijk een verwerving, tijdelijk in beheer nemen en herbestemming.
- Voor de leerlijn:
    - jaarlijks minimaal 2 bijeenkomsten met projectleiders en betrokkenen van gemeenten, provincie Gelderland en Rijk;
    - verrijkte verslaglegging van de bijeenkomsten voor een breed publiek;
    - een landelijke studiedag/symposium (resultaten, reflectie en leerervaringen) aan het einde van de periode;
    - eindpublicatie met geleerde lessen voor een breed publiek (coproductie Regio en Rijk).

Hiermee worden de volgende effecten (outcome) nagestreefd:

- tegengaan verdroging natuur- en bosgebieden en hydrologisch herstel;
- versterking natuur- en landschapsinclusieve landbouw;
- vermindering stikstofbelasting (ook i.r.t. actielijn 2);
- natuurherstel –en realisatie (Gelders Natuurnetwerk);
- revitalisering verouderde vakantieparken;
- tegengaan ondermijning door criminaliteit (verhoging bewustwording bij gemeenten en ondernemers);

- herstel en behoud cultuurwaarden (bebouwing en landschap);
- geleiding bezoekersstromen (ook i.r.t. actielijn 2).

Resultaten Actielijn 2a – Bestemmingsmanagement
Het bestemmingsmanagement wordt inhoud gegeven middels initiatieven op drie niveaus, te weten het maken van masterplannen, een pilot gedragsbeïnvloeding bezoekers en diverse toegangspoorten om de bezoekersstromen te geleiden.

1. Masterplannen

- Vier Ruimtelijke masterplannen voor de deelgebieden van de Veluwe waarin de pilotprojecten van bestemmingsmanagement liggen, als onderdeel van een (stap voor stap) voor de hele Veluwe te ontwikkelen strategische kaart. Hierin worden recreatiezonering, belevingsgebieden, (auto-, OV-, en water-) ontvangstlocaties en routesystemen in samenhang in beeld gebracht. De ruimtelijke masterplannen zijn een verdere uitwerking en invulling van de recreatiezoneringskaarten.

2. Pilot gedragsbeïnvloeding bezoekers middels dynamisch informatiesysteem

- Een experimenteel systeem voor dynamisch aanbod van toeristische informatie respectievelijk voor voorspelling en realtime monitoring van drukte. Doel hiervan is om de met de 8 projecten (toegangspoorten) na te streven beïnvloeding en herverdeling van bezoekersstromen te voorspellen en te monitoren.

3. Diverse toegangspoorten

- 8 projectplannen voor de realisatie van Toegangspoorten:
  - 4 grotere met gebiedsontwikkeling;
  - 4 kleinere met realisatie van een P(arkeerplaats)-Veluwe;
  - met toepassing van Veluwe stijl bebording en bewegwijzering;
  - met aansluiting op één of meer Veluwse routesystemen.
- Uitvoering van minimaal 2 grotere projecten op het gebied van:
  - het bundelen van bezoekersstromen in belevingsgebieden;
  - afremmen van bezoekersstromen in kwetsbare gebieden;
  - realisatie ontvangstlocatie en/of bezoekerscentrum met ruime parkeergelegenheid, deels als laadplek;
  - verminderen parkeermogelijkheden in kwetsbare gebieden;
  - waar mogelijk gekoppeld aan herinrichting stationsgebieden en inzet duurzame mobiliteit (actielijn 2b).
- Uitvoering van minimaal 2 kleinere projecten:
  - realisatie van een P-Veluwe;
  - vermindering van parkeerplaatsen in en bij natuurgebieden.

Met de inzet op bestemmingsmanagement wordt de volgende outcome nagestreefd:

- geleiding bezoekersstromen (ook i.r.t. actielijn 1 en 2b);
- vermindering stikstofbelasting (ook i.r.t. actielijn 1 en 2b);
- verbetering van de biodiversiteit (ook i.r.t. actielijn 2b).

Resultaten Actielijn 2b – Duurzame mobiliteit
Deze actielijn krijgt invulling aan de hand van 3 programma's:

1. Duurzaam Door

- inzet van 20 elektrische deelvoertuigen en 200 deelfietsen, o.a. bij locaties van het spoor Toegangspoorten;
- 4 workshops over doelgroepen, de eigen rol bij fysieke en digitale vindbaarheid en de reis van de gast, aangevuld met 8 sessies en individuele contacten en trajecten met 200 deelnemers, alles bedoeld om ondernemers bewust te maken van hun rol bij duurzame bereikbaarheid en samen duurzamere vormen van mobiliteit te realiseren.

2. Fietsen op de Veluwe

- realiseren van 1 op te schalen systeem om fietsen te delen op de Veluwe, waarbij men de fietsen kan inleveren op meerdere plekken in de regio ('back to many');
- het inrichten van 10 locaties voor Veluwse deelfietsen bij de ontvangstlocaties en op andere plekken.

3. Groene zones

- verkenning op basis van geldende wet- en regelgeving van mogelijkheden om minstens twee kwetsbare gebieden door de Regio aan te wijzen waar mobiliteit op basis van fossiele brandstoffen zou kunnen worden verboden c.q. sterk beperkt, liefst ook gekoppeld aan ontvangstlocaties en recreatiezonering. Bij knelpunten wordt verkend wat oplossingen kunnen zijn en in hoeverre aanpassing van wet- en regelgeving nodig kan zijn;
- elektrisch of anderszins duurzaam vervoer voor gasten (en evt. personeel) van, naar en in ten minste 2 kwetsbare gebieden.

Met de inzet op duurzame mobiliteit wordt de volgende outcome nagestreefd:

- vermindering uitstoot CO2;
- vermindering stikstofbelasting (ook i.r.t. actielijn 1 en 2a);
- verbetering van de biodiversiteit (ook i.r.t. actielijn 2a);
- geleiding bezoekersstromen (ook i.r.t. actielijn 1 en 2a).

<u>Resultaten Actielijn 3 - Vakantiepark van de Toekomst</u>

Bij deze actielijn wordt gewerkt aan de ontwikkeling door de Regio van het fysieke en virtuele Vakantiepark van de Toekomst. Hierbij worden de volgende resultaten (output) beoogd:

- Bedrijfsplan, met als onderdelen:
  - organisatieopbouw;
  - financieringsmodel ;
  - programmeringsplan (meerdere challenges);
  - Begroting.
- Samenwerkingsovereenkomsten met onderwijsinstellingen, overheden (gemeenten en provincie), ondernemers, financiers, dit zowel afzonderlijk als collectief
- Locatie (Fysiek),
  - keuzeproces locatie (challenge);
  - verwerving, sanering en bouwrijp maken;
  - Inrichting.
- Virtueel:
  - inrichting digitale omgeving ('website')
  - vullen met uiteenlopende content

Met de ontwikkeling door de Regio van Hét Vakantiepark van de Toekomst worden de volgende effecten (outcome) nagestreefd:

- versterking innovatiekracht van de sector;
- vergroting van de economische spin off (werkgelegenheid, investeringen, bestedingen);
- invoeren circulair bouwen, renovatie en exploitatie op meerdere parken en hiermee bij te dragen aan het ontwikkelen van een regionale strategie voor circulaire economie in samenwerking met I&W;
- bijdrage aan de regionale energietransitie;
- natuurherstel –en realisatie op en in de omgeving van de parken;
- veiligheid en preventie van ondermijning.

<u>Resultaten Actielijn 4 – Naar een gezamenlijke agenda voor wet- en regelgeving</u>

Bij deze actielijn wordt op initiatief van de Regio samen met het Rijk gewerkt aan het opstellen en uitwerken van een agenda voor het verkennen van eventuele knelpunten in bestaande wet- en regelgeving. Naast het uitwerken van deze agenda door experts zal d.m.v. het organiseren van bijeenkomsten actief bijgedragen worden aan de landelijke verspreiding van de opgedane kennis.

Hierbij worden de volgende resultaten (output) beoogd:

- agenda met meerdere onderwerpen ter onderzoek en uitwerking (ruimtelijk, natuur, huisvesting, sociale vraagstukken, ondermijning, overig)
- onderzoek en uitwerking per onderdeel (met meerdere expertises):
    - verkenning van vraagstuk;
    - (on)mogelijkheden om het effectief aan bij te dragen met bestaande regelgeving
    - vaststellen van eventuele knelpunten, belemmeringen en hiaten;
    - indien er sprake is van eventuele knelpunten, belemmeringen en hiaten onderzoeken hoe deze opgelost kunnen worden;
- eindadvies met aanbevelingen en de implementatie daarvan (evt. ook tussen-adviezen)
- dat kan uitmonden in een aanvraag voor experimenteerruimte
- bieden van handelingsperspectief aan de Regio bij aanpak ondermijning door criminaliteit, met name op het gebied van preventie.
- meerdere bijeenkomsten ten behoeve van de deelonderwerpen met experts
- eindsymposium (focus nader te bepalen)

Artikel 4 – Inzet en aanpak

Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet om de resultaten van Regio Deal Veluwe te realiseren, waarbij de Regio uitvoering geeft aan de aanpak van de Regio Deal zoals uitgewerkt in dit artikel. Elke actielijn heeft een specifieke aanpak. Binnen de meeste actielijnen is er bij het sluiten van de deal nog geen sprake van concrete projecten. Dit zal in de uitvoeringsfase van de Regio Deal nader gestalte krijgen en uitmonden in programma's en projecten. Voor zover hiervoor middelen beschikbaar worden gesteld, zal de provincie Gelderland daartoe één of meer subsidieregelingen opstellen. Een belangrijk element zal cofinanciering van andere regiopartners zijn.

<u>Inzet en aanpak actielijn 1 – Optimaliseren ruimtegebruik op de Veluwe</u>
Bij de uitvoering zijn altijd een veelheid aan samenwerkingspartners betrokken. Per project zal een specifieke, op die opgave gerichte, coalitie gebouwd worden. Daarbij wordt steeds actief afstemming en samenwerking gezocht met andere initiatieven (o.a. provinciale programma's gericht op stikstof en natuur). De Regio ziet hier een belangrijke rol voor de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken. Deze Ontwikkelingsmaatschappij richt zich door verwerving, (tijdelijk) beheer en uitgifte van gronden op de beoogde revitalisering van parken en (natuur)omgeving.
Een korte schets van de beoogde aanpak:

1. Staverden
Binnen de gebiedsaanpak wordt gestart met een gebiedsgerichte en integrale aanpak, waarbij gewerkt wordt aan structurele oplossingen voor:

- verdroging van de beek en aanliggende natuur-en bosgebieden;
- wilddruk in relatie tot het landbouwkundig en bosbouwkundig gebruik;
- energietransitie;
- landschapsinclusieve landbouw;
- behoud cultuurhistorische, landschappelijke, archeologische en aardkundige waarden;
- vermindering Stikstofbelasting op de hoge N2000 kwaliteiten van het gebied.

2. Revitaliseren vakantieparken in combinatie met versterking natuur
Integrale gebiedsbenadering waarbij de revitalisering van verouderde vakantieparken centraal staat. Beoogde resultaten zijn dat verouderde parken zijn opgekocht, (tijdelijk) in beheer genomen, geherstructureerd en herbestemd en daarmee wordt bijgedragen aan twee hoofddoelen: natuurherstel en -realisatie en het revitaliseren van het vakantiepark en de omgeving. Natuurherstel kan op het park zelf of door (delen van) het park volledig terug te geven aan de natuur.

3. Soerens Beekdal
Door een integrale aanpak ontstaat de mogelijkheid om zowel natuur, landschap, recreatie en lokale economie te verbeteren. Dit gebiedstraject maakt deel uit van het project 'Hernieuwd Partnerschap' van de Provincie Gelderland. Vernieuwend is dat de agrarische grond gebruikt wordt voor een vorm van agrarische bedrijfsvoering waar biodiversiteit voorop staat. En er kunnen op relatief grote schaal (gebeurt niet vaak in Nederland) ecologische en recreatieve verbindingen gemaakt worden.

4. Projecten op landgoederen
Hier gaat het om een bundeling van een viertal aan elkaar verbonden nieuwe projecten op landgoederen. De inhoudelijke verbinding bestaat uit het integrale karakter, de focus op nieuwe vormen van grondgebruik, functieverandering of functiecombinatie.

Leerlijn
In de leerlijn die door de Regio wordt georganiseerd zullen de direct betrokkenen en anderen actief betrokken worden (lokaal, regionaal, provinciaal, nationaal). Hierbij wordt ook de relatie tussen de projecten georganiseerd, om te leren van elkaar, maar ook om kansen zichtbaar te maken, om ook over de projecten heen voor het gehele gebied een meerwaarde te creëren.

Inzet en aanpak actielijn 2a – Bestemmingsmanagement
Voor de meeste projecten binnen deze actielijn, waarvan de uitvoering ligt bij de Regio, is een gemeente in de regio Veluwe de initiator. Veelal wordt samengewerkt met verschillende andere regionale partners.

1. Masterplannen
De ontwikkeling van onderliggende masterplannen voor vier deelgebieden van de Veluwe waarin pilotprojecten liggen. De masterplannen worden gelijktijdig en parallel ontwikkeld met de pilotprojecten met als doel deze (korte termijn en relatief kleinschalige) pilots te borgen in een (lange termijn en grootschalige) ruimtelijke visie op het betreffende gebied. De masterplannen dienen daarnaast als ontwikkel- en toetsingskader voor in de toekomst nog te ontwikkelen nieuwe projecten/pilots. De masterplannen vormen op hun beurt weer voeding voor een stap voor stap voor de hele Veluwe te ontwikkelen strategische kaart.
De plannen komen tot stand in een participatief proces met stakeholders in het gebied, met als doel input op te halen en draagvlak te creëren bij politiek, bewoners, ondernemers. In dit programma wordt samengewerkt met kennisinstellingen.

2. Pilot gedragsbeïnvloeding bezoekers middels dynamisch informatiesysteem
Het beïnvloeden van het gedrag van bezoekers in hun bezoek aan de Veluwe vraagt om meer dan alleen het inrichten van gastvrije Veluwse ontvangstlocaties. Experimenten met dynamische bereikbaarheid van verschillende ontvangstlocaties: er wordt ingezet op het verleiden en verwijzen van de bezoeker naar ontvangstlocaties die minder druk bezet zijn. Hiervoor wordt de digitale toeristische informatie dynamisch ingezet, maar nemen ook adviseurs plaats achter de informatiebalies van de VVV's en toeristische informatiepunten. Ook wordt geprobeerd te voorspellen waar en wanneer de drukte zich ontwikkelt en dit wordt realtime gemonitord. Deze data wordt teruggekoppeld voor de dynamische informatie aan de bezoeker.

3. Realisatie van toegangspoorten
In samenwerking met verschillende partners, zoals natuurorganisatie, de provincie Gelderland en lokale ondernemers, stellen gemeenten een projectplan op dat gericht is op de ontwikkeling van de toegangspoort.

Thans zijn de volgende toegangspoorten in beeld:
- Grotere poorten zijn:
    - Veluwezoom / Poort Rheden;
    - NW Veluwe / Poort Nunspeet;
    - ZW Veluwe / Poort Ede;
    - Parelsnoer / Poort Arnhem.

- Kleinere poorten zijn:
    - Putterpoort / P Veluwe Krachtighuizerheide;
    - Harderwijk / Veluwe TOP Boekhorstlaan;
    - Vaassen / P Veluwe Cannenburgh;
    - Renkum / Veluwe TOP Badlaan.

Stap 1 is de planontwikkeling die de betreffende gemeente samen met de regionale partners oppakt. Daarbij is ruimte voor participatie met inwoners en met name direct om- en aanwonenden te betrekken.
Stap 2 is de (voorbereiding van de) uitvoering. De uitvoering kan starten op het moment dat er een sluitende businesscase is.

Inzet en aanpak actielijn 2b – Duurzame mobiliteit
Bij de drie programma's van de Regio voor de actielijn Duurzame Mobiliteit worden voorzien in een overkoepelende aansturing door de Veluwe Alliantie, in nauwe afstemming met de gemeenten waarin acties plaatsvinden (zoals die van de ontvangstlocaties). De reden voor een overkoepelende aansturing is het feit dat de programma's lokale focuspunten kennen, maar ook een sterke verbinding hebben naar andere delen van of zelfs de gehele Veluwe. Bij de uitvoering van de programma's door de Regio van de actielijn Duurzame Mobiliteit wordt namelijk het accent gelegd in de gemeenten Apeldoorn, Ermelo en Nunspeet. Vanuit die focuspunten wordt ook gewerkt op de rest van de Veluwe, bijvoorbeeld om vervolgbestemmingen met de ontvangstlocaties te verbinden en om het deelfietssysteem 'uit te rollen'. Bij ontwerp en uitvoering worden ook overige stakeholders betrokken, zoals ondernemers, terreineigenaren en inwoners.

Voor de drie programma's is de inzet en aanpak als volgt:

1. Duurzaam Door
Er wordt ingezet op de ontwikkeling van duurzame micro-mobiliteit, met name aansluitend op de actielijnen Toegangspoorten en het Vakantiepark van de toekomst in deze Regio Deal Veluwe. Ondernemers worden hierbij actief betrokken om hen bewust te maken van hun rol bij de beperking van de uitstoot van CO2 en stikstof als gevolg van het reizen van hun 'gasten'. Bij de aanpak van dit programma wordt een verbinding gelegd met provinciale en lokale duurzaamheidsambities. In samenspraak met ondernemers worden business cases ontwikkeld, waarbij in de uitvoering ook het gebruik van voertuigen en fietsen wordt bijgehouden. Bij de voorbereiding en in de uitvoering wordt contact onderhouden met deelnemers aan de Regio Deals van Regio Zwolle en de Achterhoek ten aanzien van het thema 'smart mobility'. Het doel hiervan is kennis en aanpak uit te wisselen en gezamenlijk te leren gedurende de looptijd van de projecten.

Vanuit het programma worden ondernemers betrokken en door ervaringsdeskundigen ondersteund om de samenwerking aan te gaan, waarna zij zelf investeren in de benodigde voertuigen en fietsen. Vanuit het programma wordt ondersteuning verleend voor de begeleiding van de ondernemers en andere betrokken partners voor de aanpassing van openbare voorzieningen, zoals ontvangstlocaties en loop- en fietsroutes om het duurzame vervolg vanaf daar te stimuleren en aantrekkelijk te maken. Daarnaast wordt ingezet op de communicatie richting gebruikers, in digitale vorm en fysieke vorm ter plaatse. Verder wordt ingezet op het delen van kennis tussen ondernemers en andere betrokkenen via diverse trainingen en meetings.

2. Fietsen op de Veluwe
De insteek is het opzetten van een goed systeem voor het delen van fietsen op de Veluwe. Dit systeem wordt zo ontworpen dat het kan opschalen met als er een groeiende behoefte is (in gebruik en geografisch over de Veluwe). Om dit te faciliteren wordt ook gewerkt aan de (her)inrichting van deelfietslocaties bij onder meer de ontvangstlocaties in deze Regio Deal. Bij de aanpak van dit programma wordt een systeem voor het delen van fietsen samen met lokale verhuurders ontwikkeld. Met hen worden de business cases uitgewerkt en gekoppeld aan hun fietsaanbod. Bij de inrichting van locaties wordt samen met stakeholders het programma van eisen bepaald.

Bij de voorbereiding en de uitvoering worden op diverse onderdelen koppelkansen meegenomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor activiteiten als de deelfietsen, waarbij contact wordt gehouden met het CROW en het Fietsteam van het ministerie van IenW. Met dit ministerie worden ook de kansen op samenwerking rond het programma MaaS (Mobility as a Service) bekeken. Er zijn verder onder

meer koppelkansen bij een werkgeversaanpak, waarbij afstemming wordt gezocht met de mobiliteitsmakelaar in de regio en de provincie Gelderland.

3. Groene Zones
Met stakeholders wordt ingezet op het maken van concrete afspraken om de uitstoot van fossiele brandstoffen te verminderen. In deze groene zones, en/of in andere kwetsbare gebieden, wordt elektrisch/duurzaam vervoer (niet op fossiele brandstoffen) tot stand gebracht van, naar en in het gebied. De aanpak van dit programma gebeurt aan de hand van een participatieproces met gemeente(n), provincie, terreineigenaren, ondernemers, inwoners en andere stakeholders. Vanuit dit programma wordt het proces ondersteund bij de aanpassing van de openbare infrastructuur om zo de groene zones te formaliseren en het aantal parkeerplaatsen te verminderen. Daarnaast wordt ingezet op de communicatie richting gebruikers, in digitale vorm en fysieke vorm ter plaatse.

Naast de voor de uitvoering van de in deze actielijn genoemde initiatieven zijn er binnen actielijn 2a en 2b nog enkele andere initiatieven, waarvan de haalbaarheid wordt onderzocht. Voorbeelden daarvan zijn een duurzame verbinding met een treintje tussen NS Apeldoorn en Het Loo en een 'waterpoort' aan de Randmeren.

<u>Inzet en aanpak actielijn 3 - Vakantiepark van de Toekomst</u>
Binnen het programma Vitale Vakantieparken (PVVP) werken regionale partners (gemeenten, provincie, ondernemers en anderen) al bijna zeven jaar samen aan tal van vraagstukken die spelen op en rond de bijna 500 vakantieparken (innovatie, transformatie, veiligheid, wonen, duurzaamheid etc.). Het Vakantiepark van de Toekomst is een iconisch project waarmee een sterke impuls wordt gegeven aan de noodzakelijke innovatie en verduurzamingsopgave om de sector in alle opzichten toekomstbestendig te maken. De realisatie van dit park is een initiatief waarbij, naast de bestaande partners van PVVP, vele publieke en private partners continue betrokken zijn. Meerdere overheden (gemeenten, provincie, Rijk), onderwijsinstellingen, (Universiteiten, Hogescholen, Regionale Opleidingscentra), ondernemers (uit meerdere sectoren), de financiële wereld, natuurorganisaties etc. De exacte rol en inbreng van de verschillende organisaties wisselt per fase. Het programma Vitale Vakantieparken neemt het initiatief om deze samenwerking op te bouwen en hiervoor een toekomstbestendig model te ontwikkelen.

Er wordt door de Regio ingezet op het opstarten van het project conform het streefbeeld, ten behoeve van activiteiten in de fase 1: concretisering (opstellen bedrijfsplan, samenwerkingsovereenkomsten, verwerving, sanering en bouwrijp maken locatie, realiseren virtuele omgeving) en fase 2: opstart en bouw (organisatie invulling en realisatie)

<u>Inzet en aanpak actielijn 4 – Naar een gezamenlijke agenda voor wet- en regelgeving</u>
De Regio ziet voor het programma Vitale Vakantieparken en de Veluwe Alliantie een rol om gezamenlijk dit traject te faciliteren en daarmee zijn zij richting de Regio verantwoordelijk voor de voortgang en de procesmatige resultaten (bijeenkomsten, publicaties). Een aan te stellen projectleider is eindverantwoordelijk voor het proces (agenderen, organiseren, (doen) analyseren en de productie van eindproducten). De inhoudelijke invulling ervan vindt plaats met een actieve inbreng van het Rijk, provincie, gemeenten en anderen.

Deel 2 Uitvoering & rapportage

Artikel 5 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal Veluwe. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Veluwe zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de ambitie, het doel, de beoogde resultaten en de aanpak van de Regio Deal Veluwe zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 4. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van (de) regio Veluwe te realiseren.

2. LNV reserveert maximaal € 12,5 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Bedrag
Actielijn 1	€ 4,9 mln.
Actielijn 2a	€ 4,65 mln.
Actielijn 2b	€ 0,65 mln.
Actielijn 3	€ 2,0 mln.
Actielijn 4	€ 0,3 mln.
Rijksbijdrage totaal maximaal	€ 12, 5 mln.

3. De Regio reserveert minimaal een bedrag van in totaal € 12,5 mln. aan regionale publieke cofinanciering voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Bedrag
Actielijn 1	€ 3,5 mln.
Actielijn 2a	€ 5,2 mln.
Actielijn 2b	€ 0,65 mln.
Actielijn 3	€ 2,0 mln.
Actielijn 4	€ 0,15 mln.
Nader te bepalen*	€ 1,0 mln.
Regionale publieke cofinanciering totaal	€ 12,5 mln.

* De inzet van deze middelen wordt nader bepaald door de Regio.

4. De verdeling opgenomen in de tabel in het tweede lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, een gewijzigde verdeling afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal Veluwe is artikel 12, derde lid, van toepassing.
5. De in het derde lid opgenomen indicatieve verdeling van de regionale publieke cofinanciering geeft de uitsluitend de intenties weer van de regionale (publieke) partners. Voor zover gedurende de looptijd van de Regio Deal Veluwe deze indicatieve verdeling wijzigt kunnen die wijzigingen in afwijking van artikel 12 derde lid ter kennisname aan het Rijk-Regio-overleg worden overgelegd.

Artikel 6 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Veluwe de provincie Gelderland de rol zal vervullen van regiokassier.

3. Governance uitvoering Regio Deal Veluwe

Artikel 7 - Rijk–Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Veluwe en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg zorgt voor de coördinatie van de inzet van Partijen in het kader van de uitvoering van Regio Deal Veluwe, de daarbij behorende uitwisseling van informatie en voor het bespreken van de voortgang, inclusief de in artikel 8 bedoelde monitoring.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, uiterlijk in de maand september, ten behoeve van de bespreking van de in artikel 8, tweede lid, bedoelde jaarlijkse voortgangsrapportage Regio Deal Veluwe.
3. Het Rijk-Regio-overleg formuleert en bewaakt de kaders waarbinnen de uitvoering van de Regio Deal Veluwe plaatsvindt.
4. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
a. vanuit de ministeries van het Rijk:
    i. Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
    ii. Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;

iii. Veiligheid en Justitie;
iv. Infrastructuur en Waterstaat;
v. Economische Zaken en Klimaat.

b. vanuit de Regio:
i. Provincie Gelderland;
ii. Veluwe Alliantie;
iii. Stuurgroep van het programma Vitale Vakantieparken;
iv. Vertegenwoordiger Veluwse gemeenten

5. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze. Voor de uitvoering van de Regio Deal Veluwe maakt het Rijk-Regio overleg hiertoe nadere werkafspraken en legt deze vast. LNV voert het secretariaat van het overleg.

4. Monitoring, evaluatie en communicatie Regio Deal

Artikel 8 – Monitoring en evaluatie

1. Monitoring van de uitvoering van de Regio Deal Veluwe als geheel vindt plaats op twee niveaus:
   a. op het niveau van de concrete initiatieven en projecten;
   b. op het niveau van de in artikel 3 genoemde beoogde resultaten en beleidsindicatoren.
2. Op basis van deze monitoring voert provincie Gelderland een nulmeting uit, uiterlijk in het voorjaar van 2021, en stelt provincie Gelderland éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op over het daarvoor voorafgaande jaar. Hierin wordt melding gemaakt van:
   a. de voortgang van de uitvoering van de Regio Deal Veluwe aan de hand van de in artikel 2 genoemde actielijnen;
   b. de behaalde resultaten aan de hand van de in artikel 3 genoemde beoogde resultaten;
   c. de voortgang van de uitvoering van de Regio Deal Veluwe aan de hand van de meerjarige projectenplanning.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt (in concept) voor 15 juli van ieder jaar overgelegd aan het Rijk-Regio-overleg.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokken provinciale staten, gemeenteraden, Veluwe Alliantie en partners vitale vakantieparken informeren. LNV gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. De provincie Gelderland evalueert de uitvoering en werking van de Regio Deal Veluwe binnen acht maanden na afronding van deze Regio Deal en maakt daarvan een eindevaluatie op conform de in het tweede lid onder a tot en met c genoemde onderdelen. De provincie Gelderland legt de eindevaluatie uiterlijk 1 september 2025 voor aan het Rijk-Regio-overleg.
6. Ten behoeve van de evaluatie van de Regio Portefeuille voert het Planbureau voor de Leefomgeving een lerende evaluatie uit. De Regio neemt hieraan deel.
7. Ten behoeve van de monitoring van de arrangementen voor besluitvorming, afstemming, samenwerking en meer in het algemeen sturing, die nodig zijn voor de uitvoering van de Regio Deals op regionaal en op rijksniveau, hebben BZK en LNV een Monitoringstraject Governance opgezet. De Regio neemt hieraan deel.

Artikel 9 – Communicatie

1. Partijen communiceren eensluidend over de Regio Deal Veluwe. Hiertoe wordt gewerkt met een kernboodschap. De kernboodschap is: 'Met de Regio Deal Veluwe wordt een stevige impuls gegeven aan de realisatie van de ambitie om via een integrale aanpak de economie, de leefomgeving en de natuur op de Veluwe toekomstbestendig en veerkrachtig te maken.
2. De communicatie over de Regio Deal Veluwe verloopt primair vanuit de regio door de Regio, via de bestuurlijke Regiegroep. Het Rijk draagt de kernboodschap ook uit via zijn eigen kanalen.
3. Er wordt een gezamenlijk communicatieplan besproken en nader afgesproken door het in artikel 7 bedoelde Rijk-Regio-overleg.

4. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Veluwe vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in het kader van de Regio Deal Veluwe.

5. Slotbepalingen

Artikel 10 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 11 - Gegevenswisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheim houden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacy gevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 12 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek heeft kenbaar gemaakt aan het programmateam Regio Portefeuille LNV. Het programmateam Regio Portefeuille LNV informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.
3. Nadat alle Partijen aan het programmateam Regio Portefeuille LNV kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan deze Regio Deal gehecht.

Artikel 13 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Veluwe met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Veluwe krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 14 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Veluwe als nieuwe partijen toetreden tot deze deal.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Veluwe wordt gericht aan het programmateam Regio Portefeuille LNV. Het programmateam informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan het programmateam Regio Portefeuille LNV kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Veluwe en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Veluwe gehecht.

Artikel 15 – Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken in de Regio Deal Veluwe niet in rechte afdwingbaar is.

Artikel 16 - Counterparts

De Regio Deal Veluwe kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 17 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Veluwe.

Artikel 18 – Inwerkingtreding en looptijd

Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2024.

Artikel 19 - Openbaarmaking

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. LNV rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Plaats: Den Haag

Datum: 10 - 7 - 2020

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Carola Schouten

Plaats: Den Haag

Datum: 6/7/20

De minister van Binnenlandse Zaken,
drs. K.H. Ollongren

Plaats: Den Haag

Datum: 10 juli 2020

De minister van Justitie en Veiligheid,
de heer F.B.J. Grapperhaus

Plaats: Den Haag

Datum: 9-7-2020

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
mr. drs. M.C.G. Keijzer

Plaats: Den Haag

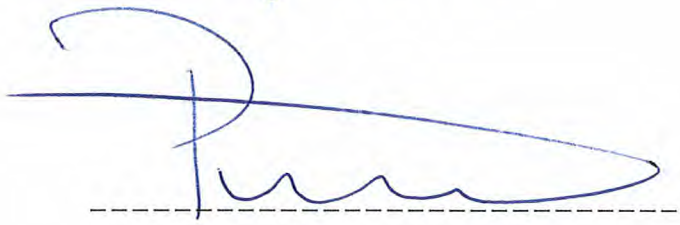
Datum: 7-7-2020

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
mevrouw S. van Veldhoven – Van der Meer

Plaats: Arnhem

Datum: 13 juli 2020

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland,
namens deze de heer P. van 't Hoog, gedeputeerde